

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Problematyczne informacje o nauce zyskują popularność w czasie wyborów

Badaczki z Uniwersytetu Warszawskiego przeanalizowały obecność niedokładnych i wprowadzających w błąd informacji o nauce w internecie. Okazało się, że tego typu

informacje zyskiwały na popularności w czasie istotnych wydarzeń politycznych, takich jak wybory oraz w sytuacjach kryzysowych.

Opublikowany w środę raport „[Nie]pewność: nauka w obiegu problematycznych informacji. Zaufanie, platformy i odbiorcy w polskojęzycznym internecie” został przygotowany przez badaczki z UW: dr Dominikę Czerniawską i dr Marię Lompe. Badanie objęło analizę niemal 977 tys. wzmianek zawierających treści naukowe z okresu od listopada 2023 r. do października 2025 r., pochodzących z platform społecznościowych oraz z innych otwartych źródeł online, takich jak fora, blogi, portale i komentarze.

Badanie dotyczyło treści problematycznych, czyli niedokładnych, wprowadzających w błąd oraz nieprawidłowo przypisanych lub całkowicie sfabrykowanych informacji o nauce.

Według raportu najczęściej dotyczyły one zagadnień zdrowotnych, takich jak: alternatywne metody leczenia nowotworów, tzw. plandemia (teoria spiskowa o tym, jakoby pandemia COVID-19 była zaplanowana przez rządy światowe), szczepienia przeciw COVID-19, HPV i polio czy też szkodliwość szczepień w ciąży. Problematyczne informacje o nauce miały dominować również w obszarach technologii dotyczących m.in. samochodów elektrycznych oraz teorii spiskowych wiążących technologie z planami depopulacji ludzkości.

Z kolei w przypadku zmian klimatu była to m.in. teoria o sterowaniu pogodą za pomocą technologii 5G czy chemtrails. Autorki raportu zauważyły, że pojawiały się również teorie spiskowe m.in. o Nowym Porządku Świata oraz likwidacji gotówki.

Badanie wykazało, że wybrane zagadnienia zyskiwały na popularności w okresach towarzyszących istotnym wydarzeniom politycznym czy sytuacjom kryzysowym. W badanym okresie największe przyrosty widoczności przypadały na wybory parlamentarne w Polsce w 2023 r., kampanię przed wyborami prezydenckimi w USA w 2024 r. oraz kampanię i wybory prezydenckie w Polsce w 2025 r. W okresie wyborów do Parlamentu Europejskiego zauważalna była intensywność tematów klimatycznych, w tym Zielonego Ładu.

Jak czytamy w raporcie, czas wyborów to w wielu krajach czas maksymalnej polaryzacji, którą napędza tzw. ekonomia uwagi i oburzenia. Uczucia odbiorców są w tym okresie wykorzystywane przez platformy społecznościowe, opierające swój model biznesowy na założeniu, że ludzka uwaga i negatywne emocje to towar sprzedawany reklamodawcom.

Podczas analizy problematycznych treści o nauce zaobserwowano również sezonowość tematów antyszczepionkowych w okresach jesienno-zimowych. W okresie powodzi występowały częściej dyskusje o wydajności samochodów elektrycznych, a lot Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego w kosmos poprzedzał wzrost wzmianek o sfingowanym lądowaniu na Księżycu.

W raporcie pokazano również rozkład problematycznych informacji na poszczególnych platformach społecznościowych. Najwięcej wybranych do analizy wzmianek dotyczących niedokładnych lub wprowadzających w błąd treści o nauce pojawiło się na forach internetowych oraz w komentarzach na stronach www. Przeważały tam tematy dotyczące zdrowia i szczepień.

W drugiej kolejności treści problematyczne o nauce pojawiały się na platformach takich jak X oraz Facebook. Mniej treści tego typu zaobserwowano na Instagramie, Tik Toku oraz YouTube. Autorki zauważyły, że na platformach społecznościowych dominują wątki o zabarwieniu spiskowym. Przykładowo na YouTube najwięcej wyświetleń i interakcji osiągały teorie o charakterze spiskowym jak np. te dotyczące likwidacji gotówki, działań Billa Gatesa, depopulacji, plandemii czy

alternatywnych metod leczenia COVID-19.

W przypadku Facebooka widoczne były intensywne reakcje emocjonalne, treści wywołujące gniew i szyderstwo. Odpowiadały one za ponad 43 proc. udostępnień, co - według autorek - pokazuje znaczenie emocji w widoczności problematycznych informacji.

Na platformie X wyróżniał się ruch wokół tematów związanych ze szczepieniami, klimatem i zagadnieniami obecnymi w bieżącej debacie publicznej. Z kolei na Tik Toku występowały głównie treści zdrowotne i szczepionkowe, w tym m.in. paramedycyna, homeopatia, temat cholesterolu czy alternatywne metody leczenia nowotworów. Część tych treści funkcjonowała w formie porad lub ostrzeżeń.

PAP zapytała autorki raportu, dlaczego więcej problematycznych informacji o nauce znajduje się na forach internetowych niż na innych platformach społecznościowych.

- To może być wynik kilku różnych mechanizmów: po pierwsze tego, że stron internetowych, blogów i komentarzy pod nimi jest po prostu ilościowo więcej aniżeli postów w ramach danego tematu na platformach społecznościowych. Po drugie, ilość ta może wynikać z tak zwanych „niekończących” się debat w komentarzach, w które użytkownicy częściej angażują się na stronach internetowych lub blogach aniżeli na platformach społecznościowych. Wynika to z tego, że poza platformami społecznościowymi łatwiej o anonimowość, a przez to łatwiej o publikację bardziej skrajnych treści lub komentarzy - przekazały autorki opracowania.

Jak zaznaczyły, w ramach raportu nie przeprowadzono dogłębnej analizy tego mechanizmu, więc wyjaśnienia te są jedynie hipotezą.

Trzecim powodem, dla którego ilość problematycznych treści o nauce jest większa na forach, mógłby być brak moderacji i usuwania kontrowersyjnych komentarzy. - Ponadto polityki prywatności na platformach społecznościowych pozwoliły na zbadanie jedynie publicznie dostępnych wzmianek, w związku z czym wszystkie prywatne grupy i posty nie były brane pod uwagę. Treści na stronach internetowych są również po prostu dłużej dostępne aniżeli posty na platformach społecznościowych - podkreśliły autorki raportu.

Dodatkowo z analizy wynika, że problematyczne informacje krążą głównie w zamkniętym obiegu platform społecznościowych i rzadko odsyłają do źródeł zewnętrznych. Spośród prawie 800 tys. przeanalizowanych wzmianek jedynie niecałe 16 proc. (125 tys.) zawierało jakiegokolwiek linki, które prowadziły głównie do innych treści w mediach społecznościowych, a nie do zewnętrznych źródeł wiedzy.

Źródło: pap.pl

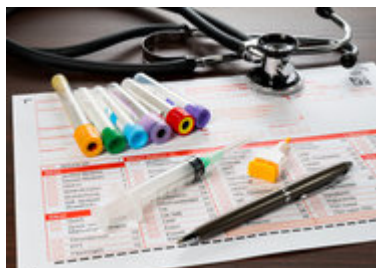
<https://laboratoria.net/aktualnosci/32870.html>

06-07-2026

[276 mln zł na granty mistrzowskie, zespołowe i polsko-litewskie](#)

Aplikować można o granty mistrzowskie w 18 edycji konkursu MAESTRO.

06-07-2026

[Nauka, której nikt nie rozumie, nie zmienia świata](#)

Celem nauki powinno być wywoływanie realnych zmian.

06-07-2026

[W czasie upałów najlepiej, by seniorzy nie wychodzili z domu](#)

Zwłaszcza gdy mieszkają w mieście, a także zaopatrzyli się w niezbędne leki.

06-07-2026

[Chcieliśmy wykorzystać każdą minutę na](#)

[orbicie](#)

W czwartek mija rok od startu pierwszej w historii polskiej misji.

06-07-2026

[Dr Małolepszy o nauczaniu matematyki na uczelniach technicznych](#)

Od rozwiązywania równań są przecież komputery.

06-07-2026

[Portale społecznościowe sprzyjają brutalizacji języka](#)

Język nie jest tylko narzędziem opisywania świata, on ten świat współtworzy.

06-07-2026

[Światło dnia może chronić przed demencją](#)

Informuje pismo „General Psychiatriy”.

06-07-2026

[Dezinformacja o kremach z filtrem na TikToku](#)

Przyciąga więcej uwagi niż rzetelne treści.

Informacje dnia: [276 mln zł na granty mistrzowskie, zespołowe i polsko-litewskie Nauka, której nikt nie rozumie, nie zmienia świata W czasie upałów najlepiej, by seniorzy nie wychodzili z domu Chcieliśmy wykorzystać każdą minutę na orbicie Dr Małolepszy o nauczaniu matematyki na uczelniach technicznych Portale społecznościowe sprzyjają brutalizacji języka](#) [276 mln zł na granty mistrzowskie, zespołowe i polsko-litewskie Nauka, której nikt nie rozumie, nie zmienia świata W czasie upałów najlepiej, by seniorzy nie wychodzili z domu Chcieliśmy wykorzystać każdą minutę na orbicie Dr Małolepszy o nauczaniu matematyki na uczelniach technicznych Portale społecznościowe sprzyjają brutalizacji języka](#) [276 mln zł na granty mistrzowskie, zespołowe i polsko-litewskie Nauka, której nikt nie rozumie, nie zmienia świata W czasie upałów najlepiej, by seniorzy nie wychodzili z domu Chcieliśmy wykorzystać każdą minutę na orbicie Dr Małolepszy o nauczaniu matematyki na uczelniach technicznych Portale społecznościowe sprzyjają brutalizacji języka](#) [276 mln zł na granty mistrzowskie, zespołowe i polsko-litewskie Nauka, której nikt nie rozumie, nie zmienia świata W czasie upałów najlepiej, by seniorzy nie wychodzili z domu Chcieliśmy wykorzystać każdą minutę na orbicie Dr Małolepszy o nauczaniu matematyki na uczelniach technicznych Portale społecznościowe sprzyjają brutalizacji języka](#)

Partnerzy